

LATENTNI VIRUS MARELICE

Apricot latent virus - ApLV

Povzročitelj in njegova razširjenost

Latentni virus marelice (ApLV) je bil leta 1990 odkrit v Moldaviji (takratna Sovjetska zveza). Marelica, ki ni kazala nobenih znakov okužbe, je bila prenesena iz Bolgarije. Po cepljenju očesa na drevo breskve, so se na breskvi razvila bolezenska znamenja. Virus okužuje marelico, breskev, češnjo, slivo in japonsko češnjo (*P. salicina*). Za enkrat ne povzroča večje ekonomske škode. ApLV povezujejo z boleznijo zvezdastih peg breskve (ang.: *Peach asterodi disease*).

Virus je uvrščen v rod *Foveavirus* in družino *Betaflexiviridae*. Virus je bil do sedaj odkrit v Franciji, Turčiji, Španiji, Italiji, Libanonu, Palestini, Egiptu, Avstraliji in Južni Koreji.

Organizem je uvrščen na seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov (NNŠO; Izvedbena uredba Komisije EU 2019/2072, priloga IV), za katere veljajo posebne fitosanitarne zahteve (ničelna toleranca). Predpisani ukrepi za doseganje določene tolerance so na spletni strani UVHVVR, na storitvi "Prijava na preverjanje znanja s področja zdravja rastlin« (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/prijava-na-preverjanje-znanja-s-podrocja-zdravja-rastlin/>).

Preglednica: Seznam NNŠO in zadevnih gostiteljskih rastlin

Nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem - NNŠO	Rastline za saditev	Skupina rastlin	Botanično ime (rod ali vrsta/-e)
Apricot latent virus	Rastline za saditev	Razmnoževalni material in sadike sadnih rastlin	<i>Prunus armeniaca</i> L., <i>Prunus persica</i> (L.) Batsch

Bolezenska znamenja

V večini primerov je okužba z virusom ApLV latentne oblike. Na listih marelice se lahko več let po okužbi razvijejo obročkaste pege ob listnih žilah. Na listih breskve se lahko ob okužbi pojavijo manjši ali večji rumeni madeži, ki so naključno razporejeni po površini lista. Zelenkaste okroglaste pege vztrajajo na listih breskev še v času senescence. Zvezdaste pege se lahko pojavijo na plodovih breskev.

Način prenosa

Virus ApLV nima znanega prenašalca. Prenos virusa je možen s cepljenjem, na daljše razdalje se prenaša z okuženim sadilnim materialom.

Varstvo

Uporaba zdravega in certificiranega sadilnega materiala je najboljša oblika varstva. V primeru, da odkrijemo okužbo v nasadu, je priporočljivo okužena drevesa odstraniti in uničiti.

Besedilo: Aljoša Beber

Datum nastanka: November, 2021

Uporabljeni viri:

CABI: <https://www.cabi.org/isc/datasheet/109304> (dostopano: november, 2021)

ICTV: <http://www.ictvonline.org/virustaxonomy.asp> (natisnjeno: 3. 11. 2021)

Grimová L., Rysanek P. 2012. Apricot latent virus – Review. Horticultural science, 39 (3): 144-148

Nemchinov L. G., Gentit P., Zemcic E., Candresse T., Hadidi A. 2011. Apricot latent virus. V: Hadidi A, Barba M, Candresse T, Jelkmann W. (ur.) Virus and Virus-like Diseases of Pome and Stone Fruits. American Phytopathological Society Press, St, Paul, 97-102

Youssef F., Marais A., Faure C., Barone M., Gentit P., Candresse T. 2011. Characterization of *Prunus* - infecting Apricot latent virus-like Foveaviruses: Evolutionary and toxonomix implications. Virus research, 155 (2): 440-445